

Příloha 9.05

Alterace

Alterace je postup, při kterém nota (za určitých podmínek) získává dvojnásobek své původní hodnoty. Pro alteraci platí následující pravidla:

- 1) Alterace je možná pouze v perfektní menzuře.
- 2) Jestliže v perfektní menzuře stojí dvě noty stejné hodnoty mezi dvěma notami nejbližší vyšší hodnoty, potom hodnota druhé z nich se zdvojuje.

$$1) O \text{ ■◆◆■} = \frac{3}{4} \text{ d. } | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \quad 2) O \text{ ■ x◆■◆◆■} = \frac{3}{4} \text{ d. } | \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} |$$

Poznámky:

a) Kombinace pod č. 1 vyžaduje **vždy** uvedený (tj. alterační) výklad i přes to, že odporuje základnímu pravidlu o imperfekci a měla by být interpretována takto: $\frac{3}{4} \text{ d. } | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} |$. V případě, že má být čtena „imperfektně“, musí být v zápisu použit *punctus divisionis* ■◆◆■■■

b) Alterace je opačným postupem k imperfekci. V prostředí perfektní menzury představuje komplementární prostředek k pravidlu *similis ante similem perfecta*, protože umožňuje zapsat sled jambických figur (rytmus $\frac{3}{4} \text{ d. } \text{ } \cancel{\text{d. }}$).

Rytmeckou kombinaci pod č. 2 lze tedy zapsat pouze takto a nikoliv $O \text{ ■ x } \text{ } \cancel{\text{d. }} \text{ } \cancel{\text{d. }} \text{ } \cancel{\text{d. }} \text{ } \cancel{\text{d. }}$

c) Nota nejbližší vyšší hodnoty může být nahrazena i jejím valorem, což je skupina menších not v její úhrnné hodnotě.
Potom skupinu $O \text{ ■◆◆◆◆◆◆■}$ je nutno interpretovat takto: $\frac{3}{4} \text{ d. } | \text{ } \cancel{\text{d. }} |$

3) Nota může být alterována pouze tehdy, když nota za ní bezprostředně následující je nejbližší vyšší hodnoty.

4) Ligatura binaria c.o.p ( ) mezi dvěma breves vyžaduje vždy alteraci druhé noty.

5) Pomlka alteruje, alterována však být nemůže.

$$O \text{ ■ } \tau \text{ } \cancel{\text{◆◆}} \text{ } \tau \text{ ■} = \frac{3}{4} \text{ d. } | \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} |$$

~~d. | \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} | \text{ } \cancel{\text{d. }} |~~

6) Alterace je nemožná, jestliže je druhá nota ve skupině nahrazena jejím valorem.

